

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP. Cenzurat de: Victor Stoicoviciu, Déva.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 20 Lei. Negyed évre — — — 5 Lei.
Fél évre — — — 10 „ Egyes szám ára — — — 50 bani
Nyilttér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A „Szászváros és Vidéke“

amely 1921. évi január hó 1-én a IX-ik évfolyamba lépett, — mint annyi sok laptársa az adott viszonyok és körülmények között igyekezett s igyekszik a vidéki sajtóra háruló feladatokat teljesíteni. A lapok szerkesztése és előállítása nagy áldozatokat követelnek. A folyton emelkedő munkabérek és anyagárak miatt számos lap meg is szűnt. A kilenc év óta fennálló „Szászváros és Vidéke“, különösen a háboru kitörése óta, nem egyszer volt kénytelen megjelenhetésére reáfizetni, mert remélte, hogy nemsokára a drágulás s ezzel az előállítási költségek alább szállnak és hogy a közönség támogatása is nagyobb mértékben fog megnyilvánulni. Ez utóbbiban nem csatlakoztunk s ez tette lehetővé, hogy lapunk megszakitás nélkül megjelenhetett. Amidőn az új negyedév beálltával újlag a n. é. közönség támogatását kérjük, reméljük, hogy ezután is fokozottabb mértékben lesz segítségünkre abban, hogy a köznek szolgálhassunk.

Szerény, kis vidéki heti lapocskává gyunk, amely nem a világpolitika irányítását tűzte ki célul, hiszen azt elvégzik nagy apparátussal dolgozó napilapok. Mi szűkebb térre szorítkozva a megyei, városi és helyi érdekeket óhajtjuk szolgálni s a békés együttélésnek, együtt való munkálkodásnak és megértésnek vagyunk a hivi.

Lapunk nemcsak közérdekű cikkeivel, hireivel, szépirodalmi és közgazdasági közleményeivel igyekszik az olvasó közönség igényeit kielégíteni, hanem hirdetési rovataival is alkalmat nyújt arra, hogy az üzleti élet a ma már annyira elengedhetetlen hirdetéseit közzé tehesse.

Körlevelek, plakátok stb. nyomdai előállítási költsége a lapban való hirdetéssel szemben oly nagy, hogy a közönség és üzletvilág ma már a lapok útján eszközli azt. Lapunk a megye minden részébe jár s így az abban való hirdetés eredményre vezet.

Lapunk előfizetése ezután is:

egy évre	20 Lei
félévre	10 „
negyedévre	5 „
egyes szám ára	50 bani.

Nyilttér soronként 3 Lei.
Hirdetések árszabás szerint.

Tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A háboru és az alkoholfogyasztás.

Az alkoholizmus ellen már a háboru előtt is nagy hadjáratot indítottak úgy a sajtóban, mint az antialkoholista egyesületek által kifejtett mozgalmakban. Sajnos, nem nagy eredménye volt ezen hadjáratnak, mert mindaddig, míg az egyes államok pénzügyi budgetje jórészt a befolyó szeszfogyasztási adók nagyságától várta az államháztartás költségeinek fedezését, az államoknak érdeke volt, hogy az alkoholtilalom be ne hozassék s törvényhozásilag az alkoholfogyasztás ne korlátozassék.

Az alkoholizmus ellen a világon mindenütt alakultak egyesületek, melyek nagyon kevés állami támogatás mellett igyekeztek az emberiséget meggyőzni az alkoholfogyasztás káros hatásairól. Egynehány államban sikerült is elérniük azt, hogy az alkoholtilalom törvénybe iktattassék, azonban az alkoholizmus és a nagymérvű alkoholfogyasztás az egész földön hova-tovább mindinkább tért hódított.

A háboru alatt az alkoholfogyasztás mindenütt nagy arányokat öltött. A frontokon harcban álló katonák is, különösen a téli időkben, rendszeresen kikapták szeszessital adagjukat s bizony számtalan eset igazolja, hogy olyanok, akik a háboru előtt rendszeresen alkoholos italokkal nem éltek, ma tápszerként fogyasztják azt. Az oly sokáig húzódtott világháboru az emberiségre sok-sok bajt hozott, melyek között az alkoholizmus és a vérbaj elterjedése birnak a legnagyobb fontossággal.

A világháboru befejeződött, a békét egyrészt már összekovácsolták, az emberiség állandó békét szomjazó nagy része a háborus idők előtti munkakedvvel lát neki a háboru ütötte sebek gyógyításához. A hadban állott államok kormányaira óriási feladatok várnak. Pénzügyi, gazdasági, nemzetiségi kérdések mellett az egészségügy terén számos tenni való van, melyeknek elhanyagolása nagy vétek lenne. Sajnos, a dühöngő materializmus ezen kérdések feletti töprengéseknek s e téren való alkotásoknak is óriási kárára van.

A háborus erkölcsök megjavítása szoros kapcsolatban áll az alkoholizmus elleni küzdelem mikéntjével s növelje bár az alkoholfogyasztás az állambevételeket bármily mértékben is, nyomában nem fog fakadni s virágozni sohasem a jólét, az erkölcs s az általános vagyonosodás, mert az alkoholizmus karjaiban fetrengő tömegek munkaképességének csökkenése az össztermelésnek óriási kárára van.

Az államfeladatok közé tartozik tehát a háboru által aláülyedt egészségügy megjavítása is. Nálunk e téren vajmi kevés történt s történik, aminek egyik főoka, hogy az értékes erők politikai és gazdasági harcokban merülnek ki.

A rendeletek ezreit gyártják, de az egészségügy érdekében a legnagyobb fontossággal bíró két baj: az alkoholizmus és vérbaj ellen mit sem tesznek.

Megyeinkben már a háboru előtt nagy volt a szeszessitalok fogyasztása s különösen a pálinka-ivás öltött nagy mérveket. Az alsóbb néprétegek mindennapi kenyerük mellől az „isteni pálinka“ elmaradhatatlan valami volt. Ma már a pálinkafogyasztás megsokszorozódott s tekintettel arra, hogy az enyhébb hatású sör teljesen eltűnt a forgalomból, a bor pedig szörnyen megdrágult — a pálinka ivás ma jobban divik és ijesztően elterjedt.

Terjedését nagyban elősegíti, hogy a mult évben óriási szilva- és gyümölcsstermés volt, amelyből mindenütt nagymennyiségű pálinkát főztek. Az az állami kedvezmény, hogy mindenik termelő a 18 éven felüli családtagjai és szerződéses szolgálai után fejenként 60 liter pálinkát adómentesen főzhet és használhat fel, az alkoholizmus terjedésének meggátlására semmiképp sem szolgálhatott.

Hisszük és reméljük, hogy az illetékes körök ráeszmélnek a nagymérvű alkoholfogyasztás általános elterjedésével járó hátrányokra s igyekezni fognak az egészségügyre is legalább annyi időt és rendeletet elpazarolni, mint amennyit a tojás vagy tej maximálására.

A jövő fontos kérdése az alkoholizmus és vérbaj, melyek ellen küzdeni minden államnak elsősorú kötelessége. Az Egyesült Államok a háborus idők alatt emelte törvénné az alkoholtilalmat, amellyel, ha teljesen nem is tudja az alkoholfogyasztást megszüntetni, de feltétlenül megakadályozza azt, hogy polgárai alkoholistákká nevelődjének. Ott nem fordulhat elő, hogy egy 8—9000 lakosságú városban 4—5 iskola mellett (kórházakról ne is beszéljünk) 50—60 korcsma virágozzék.

Nagykiterjedésű vármegyénk területén úgy az alkoholizmus terjedése, mint a vérbaj ellen sok-sok a tenni való. Várjuk e téren is a szigorú rendszabályokat!

Ifj. Szántó Károly.

Ujabb határidő a koronabankjegyek beváltására.

A falusi gazdák febr. 15-ig válthatják be a koronákat.

Kolozsvár, jan. 2. A „Brassói Lapok“ írja: A falu népe annak idején idegenkedéssel fogadta a koronabankjegyek beváltására vonatkozó rendelkezést és így megtörtént, hogy sok falusi gazda pénzét vagy egyáltalán nem, vagy csak kis részben jelentette és váltotta be. Később, mikor a falvak lakossága is rájött arra, hogy be nem váltott pénze elérték-

telent, lépések tettek a kormánynál az iránt, hogy a kellőképp nem tájékoztatott falusi gazdák a súlyos anyagi károsodástól megmentessenek. Az ennek folytán engedélyezett utólagos beváltással a baj még nem nyert orvoslást és így szükségessé vált egy újabb beváltási határidő engedélyezése. Illetékes helyről származó értesítés szerint a földmives gazdák részére február 15-ig engedélyezett a kormány a beváltásra újabb határidőt. Ezen időig azok a földmivesek, akik igazolni tudják be nem váltott pénzük legális voltát, beválthatják koronabankjegyeiket. Szigorú intézkedés történt azonban arra nézve, hogy a városi polgárság ezt a kedvezményt ki ne használhassa. Minden megyében bizottságok alakítottak, melyek az ellenőrzést, igazolást és beváltást eszközölni fogják.

NAPI HIREK.

— **Minden magyar embernek kötelessége** belépni az EMKE tagjai közé. Tagul jelentkezhetni a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. papírüzletében. Tagsági díj 20 lei évente. Alapító tag 500, örökös tag 1000 leit fizet egyszerismindenkorra.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Laufer Andor dévai ügyvédjelölt az ügyvédi vizsgát Kolozsváron sikeresen letette.

— **Nagy politikai magyar lap** Bukarestben. A napokban magyar nyelvű politikai napilap indul meg Románia fővárosában „Bukaresti Hírlap” cím alatt. A lapnak mely a magyar érdekek szószólója lesz az ismert nevű hírlapíró, dr. Bölöni György a felelős szerkesztője.

— **A helybeli szász ev. egyház új nőpresbitere.** Megirtuk már, hogy a helybeli ev. egyház legutóbb tartott tisztújító közgyűlésén — az új szabályzatok értelmében — presbiteriumába egy nőtagot is választott özv. dr. Klein Árminné személyében. Dr. Kleiné e tisztségéről a napokban lemondván, helyébe a póttagul megválasztott Kuales Albertné sz. Dahinten Elza lépett.

— **Áthelyezés.** A dévai pénzügyigazgatóság Berna György pénzügyőri vigyázott pújról a szászvárosi szakaszra helyezte át.

— **Ügyvédi iroda megnyitása.** Dr. Vasile Antal ügyvéd Pujon irodát nyitott.

— **Hymen.** Breier József a Schulleri Testvérek és Társai dévai nagykereskedő cég tagja eljegyezte Stern Rezsín urleányt Kolozsvárról.

— **Az Erdélyi Gazdasági Egylet újévi ajándéka tagjainak.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapját az Erdélyi Gazdát az 1920. év második felében megindította és tagjainak külön előfizetési díj mellett havonta kétszer küldötte. Az újévben az egyesület ismét hetenként fogja kiadni a lapot és azt a tagok tagdíj ellenében, külön előfizetési díj nélkül kapják. Ez a magyar gazdaközönség újévi ajándéka. Az 50 holdon aluli kisgazdák a tagdíjnak csak a felét fizetik és emellett a lapot ingyen kapják. A sok viszontagság között élő gazdatársadalom részére az EGE. ezt tartotta legértékesebb újévi ajándéknak.

— **A római katolikus ifjúság farsangi mulatsága** nemsokára meg lesz tartva. Vegyeskari énekek, bohózatok vig monológok stb. teszik változatossá. Az előkészületek nagyban folynak. Műsört a következő számban közöljük.

— **Az antant jegyzéke a magyar kormánynak.** A „Keleti Ujság” írja: (Budapest, 1921. január hó 6.) Nyugatmagyarország ügyében a kormányzópártban izgalmas táncszokás volt. Teleki Pál gróf miniszterelnök a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy az antant jegyzékét már átnyújtották a párisi magyar követnek, de az mindeztideig nem érkezett Budapestre. A jegyzék azt tartalmazza, hogy a trianoni béke érvénybelépésekor Nyugatmagyarországot nem Ausztria, hanem a Sopronban székelő antantbizottság fogja átvenni. A miniszterelnök kijelentette, hogy dacára az e kérdésben felmerült újabb eseményeknek, a nemzetgyűlést a szünet alatt nem fogják összehívni.

Az osztrák kormány bejelentette, hogy az antant Nyugatmagyarországról szóló ismeretes jegyzékének megérkezését a mai napra várja. Az osztrák kormány és Grátz Gusztáv bécsi magyar követ között újabban semmiféle tárgyalás nem volt. Egy hét óta megszakadt közöttük az érintkezés.

A budapesti sajtó hosszasan tárgyalja a nyugatmagyarországi konfliktust és az antant jegyzékét, amely a trianoni békéhez hasonló önkényes alapon, az önrendelkezési jog figyelembevételével sűrgeti a terület átadását az osztrákoknak. A magyar közvélemény egyértelműleg népszavazást sürget Nyugatmagyarországra.

Apponyi Albert gróf tegnap elutazott Párisba. Teleki Pál miniszterelnök ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Apponyi mint a magyar külügyi társaság elnöke és mint a Népszövetségi Liga megbízottja utazott Párisba. A kormány részéről nincsen semmiféle hivatalos megbízatása.

— **Tea-estély.** A helybeli zsidó ifjúság Róna Jenő vezetése alatt m. hó 28-án a „Central” szálló színháztermében egy családi jellegű, kedélyes tea-estélyt rendezett, melyen a meghívott családok szép számban jelentek meg. A tea-estély kitűnően sikerült s a megjelentek kellemesen szórakoztak. A mint értesülünk tervbe van véve, hogy ilyen tea-estélyeket két hetenként rendezzenek.

— **Hivatalvizsgálat.** A helybeli pénzügyőri szakaszt nagy meglepetés érte m. hó 25-én, amennyiben a bukaresti pénzügyminiszter által kiküldött Manoila generális szekretárius dr. Veltian Viktor dévai pénzügyigazgató és Sztojka Gyula pénzügyőri felügyelő kíséretében megjelenve, váratlanul hivatalvizsgálatot tartott. Az alapos és minden aprólékos dologra kiterjedő vizsgálat befejezése után a generális szekretárius a talált rendért Eisler Albert biztosi vizsgát tett főszemlésznek, mint a szakasz főnökének, a legnagyobb megelégedését fejezte ki. A generális szekretárius a vizsgálat után autóján Nagyenyedre utazott.

— **Ujabb gabona rekvirálás.** A Mon. Official rendelettel közöl, amely szerint a gabonaneműek, hüvelyesek, burgonya összeirandók a községi élelmezési bizottság által kijelölendő 10 nap alatt, amely időtartam alatt a terményértékesítés beszüntetendő. A község élelmezése és vetőmag szükségletén felüli mennyiségek maximális áron átadandók a közélmezési államtitkárságnak. A falusi földmivelő nép, ha megismeri a rendeletet, amely szerint ismét elveszik terményei feletti rendelkezési jogát, félős, hogy az elmaradt őszi vetések után csak annyi tavaszi gabonát fog vetni, amennyi a saját házi szükséglete.

— **Uj segélybélyeg díjszabás a postán.** A posta vezérigazgatóság 82106. számú rendelete folytán 1921. január 1-től a levelek, levelezőlapok, nyomtatványok és áruminta

küldeményekre a rendes postai viteldíjon felül az eddigi 5 bani helyett 10 banis, a szállítólevelekre az eddigi 10 bani helyett 25 banis segély (ajutor) bélyeg ragasztandó. A segélybélyeg helyett egyenértékű levélbélyeg, vagy levélbélyeg helyett segélybélyeg nem használható, mert a posta tekintet nélkül arra, hogy egyik fajta bélyeget azonos értékű másik fajta bélyeggel helyettesítettek, a hiányzó bélyegdíj kétszeresét, mint levélportót beszedi. A belföldi magántáviratok után a posta a feladáskor 25 bani, a külföldi táviratok után pedig 50 bani segélydíjat szed.

— **Erdélyi László dr. írása a székelyek történetéről.** A „Keleti Ujság” írja: Erdélyi László dr. magyar egyetemi tanárnak a „Székelyek története” címen újabb írása jelent meg. Már 1918-ban is adott ki egy igen nagy kutatásra válló füzetet, mely a székelyek eredetének igen vitás kérdésébe hoz új világot. Erdélyi László tudományos kutatásai abban összegezhetők, hogy a székelység az eszékel-bolgárok népéből eredett és külön nemzete, testvérnemzete a magyarnak. A magyarral együtt ősi származása a volgai hunnoktól való, tehát a néphagyománynak is igaza van, mikor a székelyeket Attila népének tudja. Ez a nép a magyarok és bolgárok összeütközései idején a fejedelmi család hadifoglyaként került a magyarok táborába, hol rövidesen a szabadok társadalmi rendjébe jutott, elsőcsatározó könnyű lovasságként alkalmazták, főképpen a Dunántulra telepítették, onnan telepedtek át aztán a mai Székelyföldre. Kína szomszédságában alakult ki, agresszív és hódító tulajdonságai ellen kellett Kinának a maga híres határvédő falazatát is fölépítenie. Ezek az onujgonok, a kínai fal kikényszerítői voltak a hunn nép ősei, ebből a töből fakad a magyar is, a bolgár is és a bolgárok egy nemzetsége volt az eszékel. A mai lakóhelyükre került székelyek aztán a szászok mintájára jutottak autonómiához, 1459-ben pedig az erdélyi magyar, szász és székely nemzetek megkötötték jogaik és szabadságaik kölcsönös megvédésére a három nemzet unióját. Ebből az alaptól fejlődött ki a székelyek külön országos állása, külön birtokjoga és a királyi adományozásokat kizáró örökjoga, hadviselési kötelezettsége és adómentessége. Erdélyi tömören, szinte zsufolt tömörséggel mondja el a székelyek különös történetét, folytonos szabadságvágyának folytonos mindenbe való beütközését. Az eredet kérdése, a szász autonómiából való kifejeződés, a fiuleányok öröklés-az Anjouk fiúsító adományozásai általánosításaként való felfogása vitatételek a nagyszuly munkában, melyekre kívánatos, hogy hasonló komoly kutatások feleljenek. Kivált ebből a szempontból úgy kell tekintenünk az Erdélyi könyvét, mint a vitás kérdések megoldásának a leghathatósabb megindítását. És úgy a tudomány, mint a politika, mint maga a szép történetű és nagy hivatottságu székely nép csak köszönettel tarthatik Erdélyinek, hogy ezzel a nagy hatékonysággal nyult bele a székely kérdésbe.

— **Betöréses lopás fényes nappal Déván.** Vasárnap, f. hó 2-án délelőtt 10 órakor mindeddig ismeretlen tettes az ablakon keresztül behatolt Mallás József dévai lakos, régiségügyi muzeum igazgató lakásába és onnan egy nagy inga órát és több különböző ezüst evőeszközt és edényeket lopott el. A betöréses lopást csak délben vették észre, a mikor az igazgató hazaérkezett. Nyomban jelentést tettek a rendőrségen, amely azonnal megindította a nyomozást. Mindeddig azonban a nyomozás eredménytelen. A kár közel 10.000 lei.

— **Selyemhernyótenyésztés.** A kormány a selyemhernyótenyésztés felújítása céljából 100 kg. petét szerzett be Franciaországból, a melyet nagyrészen Erdélyben és Bánátban szándékozik kiosztani. — A földmiveltésiügyi minisztérium selyemhernyótenyésztési osztálya a tenyésztés fejlesztése és a hernyóbetegségek leküzdésére törvénytervezetet dolgozott ki, amely még a jelen ülészakban a parlament elé kerül.

— **Tisza István gróf gyilkosai ügyében** a királyi ügyész már benyújtotta a vádiratot, amely szerint Dobó Istvánt, Sztankovszkyt, Horvát Szanecicset és Pogán Józsefet gyilkossággal, Kéri Pált, Csernyák Imrét és Fényes Lászlót gyilkosságra való felbujtással, Gertner Marcellt, Lengyel Lászlót és Vágó Vilhem Jenőt bűnrészességgel vádolja meg. A vád ellen az összes vádlottak kifogással éltek.

— **Öngyilkosság.** Bastiano Erzsike, a dévai szigurancának irodai alkalmazottja december hó 30-án délelőtt hivatalos helyiségében megmérgezte magát. Strichmint vett be, mely oly rögtöni hatású volt, hogy a sebtiben előhívott orvosok sem segíthettek rajta. Tettének oka ismeretlen. Az élte virágjában levő bájos leánya öngyilkossága városszerte általános megdöbbenést idézett elő.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéke”-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

— **Uj postai tarifa küldeményekre.** Bukaresti lapok írják, hogy a postaigazgatóság kénytelen lévén arany frankkal fizetni, az idegen államok részére a postaszállítási költségeket a papír-lei és az arany frank között levő árfolyamkülömbözöt kiegyenlítése céljából 1921. január 1-étől a külföldi levelezés és postai szállítás a következő tarifa alá esik: 20 gr. sulyig terjedő egyszerű zárt levelek díja 2 lej, minden további 20 gr. vagy annál kevesebb sulytöbblet után még 1-20 lej. Zárt levelezőlapok díja 2 lei, nyitott lapoké 1 lej. Válaszlappal ellátott nyitott levelezőlap 2 lej. Nyomtatványok minden 50 gr., valamint minden további 50 gr. vagy ennél kisebb többlet után 40 bani. (A legnagyobb suly 2 kg. lehet.) Ügyiratok 20 gr.-ig 2 lej, minden 50 gr. vagy eunél kisebb többlet után további 40 bani. (Legnagyobb suly 2 kg.) Áruminták 100 gr. sulyig 80 bani, minden további 50 gr. vagy ennél kevesebb többlet után 40 bani. (Legnagyobb suly 3.50 gr. lehet.) Lapok, szemlék és időszaki hirdetések minden egyes szám és minden 50 gr. után 10 bani. Ajánlott díj a felsorolt díjakon felül 2 lej, a reklamálási lapok díja 2 lej. A nyomtatványok, ügyiratok, áruminták és levelezőlapok bérmentesítve a feladáskor kötelező, a bérmentetlen küldemények díjai a címzettekől fog beszédetni. A levelek és levelezőlapok hiányzó postai díját kétszeresen számítva szedik be. — A belföldi forgalomban a következő tarifa emelés lép életbe: Leveleknél és lapoknál az eddig 5 bani helyett 10 bani, ajánlott leveleknél pedig az eddigi 10 bani helyett 25 bani segélybélyegeket kell alkalmazni. Belföldi magántáviratok után 25 bani, külföldi magántáviratok után pedig 50 banit készpénzben kell befizetni. Minden magántelefon-beszélgetés után a rendes díjon felül még 25 banit szednek be.

— **Cipőkészítő-tanfolyam Szászvároson** Ma, amikor a munkabérek, de különösen az anyagárak óriási drágasága miatt olyan sokba kerül a lábbeli, hogy azt alig tudjuk megfizetni, igazán üdvös és helyes, ha minden

olyan dologra, amely a megélhetés nehézségeit enyhíti, felhívjuk a közönség figyelmét. Azt tesszük most is, amikor hirt adunk arról, hogy Szász Andrásné urnő lakásán (Régi-posta-utca 9. sz. Schuleri-féle ház) cipőkészítő-tanfolyamot rendez, melyre beiratkozni e hó 17-ikétől kezdve lehet. A kurzuson egy kis igyekezettel mindenki könnyen megtanulhatja a házi- és gyermek-, sőt a női- és férfi rendes cipők készítését, úgy szintén a cipőjavításokat is, aminek tudása nagy megtakarítást jelent egy háztartásban. Szász Andrásné urnő által készített női- és gyermek-cipőket, valamint házi-cipőket alkalmunk volt megtekinteni s csak dicsérettel szólhatunk róluk. Városunkban már volt egy ilyen cipőkészítő tanfolyam, amelyen különösen a fixfizetésű szellemi munkások — nők, férfiak egyaránt — vettek nagy számmal részt s bizony ma sok családnál a kurzust végzett családtagok készítik és javítják a cipőfelüket. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szívesen szolgál Szász Andrásné urnő, (Régi-posta-u. 9.)

— **Németországi árurendelések kifizetése.** A „Keleti Újság” írja: A német kormány rendeletet adott ki, mely a német gyárosokat és kereskedőket kötelezi, hogy a romániai kereskedők által rendelt árukat csak akkor szállítsák, ha a vételár előre teljesen egyenlítő van. A rendelet abból az okból keletkezett, mert a német kormány attól tart, hogy Románia a németországi áruszállítmányokat kártériitési javakként kezeli és értéküket Németország javára könyveltetvén, a német gyárosokat és kereskedőket saját kormányukra utalja a vételár kifizetéséért. — Ez a rendelkezés a Románia és Németország között megkezdődő üzleti forgalmat lényegesen megzavarja. Kívánatos, hogy Románia korúnya megfelelő biztosítékokat nyújtván a német áruk rendes kereskedelmi jogi védelméről, a német kormányt a jelzett rendelet visszavonására rábírja.

— **Forgalomban az első porcellánpénz.** A genfi „Esperanto” c. lap legújabb száma a következő részleteket közli a pémet porcellánpénzről: Most kerültek ki a meiseni porcellángyárból az első porcellánpénzek, amelyeket Paul Börner mintázott. Az érme (5 márkától 10 pfeningig) kör alakúak, egyik oldalukon négyszögű keret van, Deutsches Reich felirattal és az érték jelzésével. Az iverket tölgygomb és makk tölti ki a választófejedelem kardjaival a (porcellángyár jegye). Az 5 márkás szülői párt ábrázol, amint kezüket áldólag terjesztik gyermekük fölé. A három márkás meztelen gyermeket ábrázol, amint kezeit könyörögre a csillagok felé emeli. A két márkáson egy meztelen fiú kis hajocskán gabonát szállít. Az egymárkás újból kihajtó tölgyfacsonkot mutat, az ötvenpfenninges sasfejet, a huszpfenninges fáklát, a tízpfenninges pedig stilizált kettős kévét. A porcellángyár ezenkívül külön pénzt is gyártott Messen város számára. Ezek ellipszis alakúak és hátlapjuk buzakalász keretben anyát ábrázol, a mint keblére szorítja gyermekét. Hasonló pénzeket rendelt meg a hamburgi magasvasut is, valamint számos más német város, úgy, hogy a papiros aprópénzt nemsokára ezek fogják pótolni.

— **Petróleumos lámpákat a forgalmasabb utcákba!** A városi villamosmű — tüzelő anyag s egyéb dolgok hiányában — csak éjjel 12 óráig ad világítást. Ekkor óriási sötétség borul a városra. Ez az állapot a kucájában békésen szendegő polgárra nem bántó, azonban vannak ám sokan, akiket az élet mindennapi küzdelme még éjjel is járás-kelésre kényszerít s akik a meleg takaró alól

ki, a hideg, szeles éjszakába mennek — kényeret keresni. Ezek érdekében nem ártana, ha a város vezetősége a forgalmasabb utcákat petróleum lámpákkal látná el, hogy azok legalább utmutatóul szolgáljanak. A háboru alatt a légi támadástól óvakodó városok sem lehettek sötétebbek, mint Szászváros éjjel után. Tessék csak elképzelni, hogy mit gondolhat rólunk az az utas, aki szekérrel, autóval kénytelen városunkat átszelni. „A kihalt, sötét város”, fogja dörmögni magában, avagy azt véli, hogy eltévedett, mert hiszen a Piski felől érkező éjjeli utas, a kaszárnyáktól kezdve, a piacon át, végig az országuton korom sötétségben kénytelen haladni. Hogy e közben nem téved más utcákba, azt csak szerencséjének köszönheti. A piacon egy-két lámpát s a várost átszelő országutra pedig annyit, hogy azok utmutatóul szolgálhassanak már csak azért is szükséges elhelyezni, hogy városunk elmaradottságáról szóló híreknek ne adjunk tápot. A város lakosságát a vasuti állomásra három omnibusz és több mint 10—20 kocsi viszi és hozza s így éjjeli forgalom van, amelyet nem szabad teljes sötétségben hagyni. Sok szegény ember gyalog igyekszik az állomásra s nem egyszer fordult már elő, hogy az idegen eltévesztette az állomáshoz vezető utat s így lekészt a vonatról. Az éjjeli forgalom biztonsága is megköveteli ezt a pár petróleumos lámpát. Ha már a város vállalta nem tud éjjel is áramot szolgáltatni, a város vezetősége a közbiztonság, a testi épesség megóvása valamint az idegen forgalom érdekében ne sajnálja azt a pár lámpát felállítani.

Figyelmeztetés!

Tisztelettel felkérjük mindazon előfizetőinket, kiknek előfizetése jelen évnegyed megszűntével lejár, hogy azt postafordultával megújítani sziveskedjenek. Ha a lapot továbbra is jártni nem óhajtáná, kérjük ezen számot címünkre visszaküldeni. Hátralékos előfizetőinknek — tekintettel a nagy papírhiányra és drágaságra — lapot egyáltalán nem küldhetünk.

Kiváló tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéke”
kiadóhivatala.

Eladó egy rózsafa tárogató és egy hegedű Ország-ut 10. szám alatt.
97 2-3

Eladó bor. Eladom előnyös árban s a j á t termésű Arad hegyaljai Covasintji ca 300 htl. elsőrendű aranysárga színű boromat, melyből ca 225 htl. 1918. évi és ca 75 htl. 1920. évi termés. A bor szászvárosi pincében van elhelyezve. — **Teodor Vulpe,** épület-, fa- és deszkarakatár, szőlőbirtokos, Orăștie. 98 2-5

Gummi- és rézbélyegzők

bármily alakban és nagyságban jutányosan megrendelhetők a :::

Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ.
könyv és papirkereskedésében.

Nagy, kétajtós, kitűnő karban levő

Wertheim-szekrény
eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Nyomdász-tanonc

azonnali belépésre felvétetik
lapunk kiadóhivatalában :-:

Vas & Stern

bőrüzletében

Orăștie-Szászváros

Piața Regina Maria No. 19.

bel- és külföldi felsőbőrök,
vaché- és bocskortalpak,
cipéskellékek a legjobb
minőségben, nagy választékban
kaphatók nagyban
:-: és kicsinyben. :-:

Valódi **Pálma gummisarok**,
kaptafa, fakéreg és **homboki
bocskorszeg** megérkezett. →
Nagybani vételnél megfelelő árengedmény!

95 3—3

Hol lehet **fát** olcsón felvágatni?

Értesítés!

Alólirott tisztelettel értesitem
a n. é. közönséget, hogy ben-
zin-motoros

fűrészgéppel

elvéallalok házaknál fafelvá-
gást egy öltől felfelé. Ár meg-
egyezés szerint. Tisztelettel:

Popa József

mechanikus, Ország-ut 40. sz.

91 3—3

GUNNE MIHÁLY

hentes és mészáros

Szászváros, Városháztér, a Rob-féle üzlet mellett

Van szerencsém tudatni a n.
é. közönséggel, hogy a Város-
ház-téren levő :-: :-:

mészáros és hentes üzletében

naponként friss készítményű
virslit, száraz- és lengyel-kolbászok,
párizser, nyári szalámi, hússajt, disz-
nófósajt, valamint marha- és sertés-
hús, olvasztott zsír, tepertű, zsirnak
való szalonna és hár napi árban
kapható. Készítményeim izle-
tességéről a n. é. közönség
már meggyőződhetett s főtö-
rekvésem ezután is az lesz,
hogy t. vevőim igényeit min-
denkor kielégítem. A n. é.
közönség szives pártfogását
kérve, maradtam tisztelettel:

GUNNE MIHÁLY

mészáros és hentes, Szászváros, Városháztér.

83 4—5

Stern Ferdinánd

férfi- és női-divat-kereskedő Szászvároson.

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a helybeli
piacon, Vásár-utca 12. sz. alatti
:-: Németh-féle házban :-:

férfi és női **
divatkereskedést**

nyitottam. Raktáramban a mai
viszonyokhoz mérten e szak-
mába vágó mindenféle férfi és
női divatcikkek jutányos árban
kaphatók. — Főtörekvésem az
lesz, hogy t. vevőim igényeit
minden tekintetben kielégítem
A n. é. közönség szives párt-
fogását kérve, maradtam teljes
:-: tisztelettel :-:

Stern Ferdinánd

divatáru kereskedő. 84 4—6

Májjer Hermann

szállító és fuvarozó, Szászvároson.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-
zönséget, hogy elvéallalok

mindenféle **teher** szállítást
valamint **személy** fuvarozást

ugy a vasuti állomáshoz, mint
vidékre is. Omnibuszom a vo-
natjáratokhoz minden nap ki-
megy. Indulási hely a „Korona“
szálloda. Omnibusz-díj a vasutig

személyenként **5 Lei.**

Fuvarozási megrendelések a
„Korona“ szállodában vagy a
Májjer Testvérek cégnél (Ország-
ut) eszközölhetők. A n. é. kö-
zönség szives pártfogását kérve
vagyok kiváló tisztelettel:

Májjer Hermann,

szállító és fuvarozó. 85 4—5

Stern Emánuel

vas- és fűszerkereskedő Szászvároson.

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy raktáram-
:-: ban mindenféle :-:

konyhai felszerelési cikkek,
edények, horgony, horgo-
nyozott és fekete lemezek,
huzalok, (drótok) a legol-
csóbb napi árban kaphatók.

**Első Nagykomlói Hengermalom
liszt** állandóan raktáron.

— Tisztelettel —

Stern Emánuel

vas- és fűszerkereskedő.

86 4—4

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“
könyv- és papírkereskedésébe egy tanuló,
ki magyarul, németül és románul be-
szél, azonnal felvétetik.

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák,
kitűnő **fajborok** literenként
10 lei. Minden este D u m a
Pepi gordonka-szólista ve-
zetése mellett **cigányzene!**
Minden vonathoz omnibusz

102 27—

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

Hirsch Náthán

borbély és fodrász Szászvároson.

:-: **Értesítés!** :-:

Alólirott tisztelettel értesitem
a n. é. közönséget, hogy üz-
leti helyiség hiányában ipa-
:-: romat lakásomon :-:

Sétatér-u. 1. sz. alatt

folytatom. — Kivánatra főleg
h á z a k h o z is rendszeresen
eljárak s minden szakmám-
ba vágó munkát elvéallalok.

:-: Tisztelettel :-:

Hirsch Náthán,

borbély és fodrász. 92 3—3

„KORZÓ“ kávéház és cukrászda
Szászvároson.

Kitűnő reggelik, villásreggelik,
ebédek, vacsorák, hideg éte-
lek valamint fajborok kapha-
tók, továbbá tészták, torták s
hűsítő italok. — Tisztelettel:

NERHAFT JÓZSEF,

a „Korzó“ kávéház bérlője, Szászváros, Főter.

16 23—

Szászvárosi Könyvnyomda
Részvény-Társaság

elvéallalja bármi-
nemű nyomtatvá-
nyok, részvények,
művek, folyóira-
tok, stb. legmo-
dernebb stilszerű
előállítását, ennek

könyv és papírkereskedése

bővelkedik a leg-
nagyobb választékban irodai, is-
kolai kellékekben,
folyóiratok, vala-
mint az irodalom
legjobb műveiben
stb. a legjutányo-
sabb árak mellett